

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Conform regulamen. de a
publicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foarte înscrisă în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei
Pe 6 luni . . . 180 Lei
Pentru străinătate 900 Lei

Unitatea

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Mirean ridicat la cinstea altarelor

(+). Nu sunt puțini aceia cari apasă mereu pe cuvântul că sfințenia e pentru călugări și călugărițe, nu pentru omul ce trăiește înafară de ziduri de mănăstire, „luptând cu valurile vieții” (ca și când îndată ce treci pragul chinoviei ai scăpat de sub legile vremelniciei și nu te mai atinge nici un vânt al veacului). Drept temei — adevărat că tras de păr — nu odată se aduc vorbele cunoscute, că adecă vlădicia e starea desăvârșirii deja câștigate (*status perfectionis acquisitae*), iar monahismul a desăvârșirii pe cale de a fi câștigată (*status perfectionis acquirendae*). Prin urmare nevlădicia și necălugării pot să se socoată oarecum dispensați de nevoințe spre înălțimi ce nu-s pentru ei.

Foarte greșită părere. Cuvântul Mântuitorului: Fiți desăvârșiți! sună tuturor creștinilor, fără deosebire, dela fiecare așteptându-se desăvârșirea potrivită stării sale. Și de fapt găsim sfinți aparținând celor mai diferite pături sociale: sf. Chrisip e ciubotar, sf. Uomobono e crottor, sf. Izidor e plugar, sf. Toma Morus e bărbat de stat, sf. Sebastian e militar, și alții nenumărați s'au ridicat, tot din rânduri mirenești la culmile sfințeniei. Ajunge să spunem că majoritatea absolută a mucenicilor sunt laici, nu bisericani.

În vremile noastre, între alții cari sunt nădejdi întemeiate că vor fi canonizați, a fost beatificat, și prin aceasta trecut la cinstea altarelor, Ven. Contardo Ferrini († 1902), profesor universitar italian, o nepieritoare glorie a științei dreptului roman-bizantin. Trecerea solemnă a Ven. Contardo Ferrini între Fericiții Bisericii lui Hristos s'a făcut, în cadre strălucite, din partea Vicarului Domnului, în ziua de 3 Ianuarie c., dimpreună cu alor 26 mucenici (12 europeni și 14 chinezi) uciși în odium fidei în a. 1900, când cu răscoala boxerilor din China. Decretul S. Congregații a Riturilor, după ce preamărește în C. Ferrini pe savantul neîntrecut, zugrăvește și latura de strălucire creștină a trăirii dânsului:

„(Ven. Contardo Ferrini) nu numai cu gura, ci și cu lucrări de știința dreptului, scoase de sub tipar, a dovedit că vechiul drept era perfect și sub raportul doctrinei evanghelice (Riv. Intern. di Sc. soc. Ag. 1894, pg. 581), și prin scrierile sale particulare și-a destăinuit sufletul său cucernic aprins de dragostea celor cerești, iar pe prietenii săi, și pe alții pe cari viața i-a adus în legătură cu dânsul, i-a atras, cu nespuse delicatete, spre iubirea de Dumnezeu și de oameni, cari toți îi erau dragi în Domnul. Mânat de zelul desăvârșirii creștine, a ținut rânduiala tagmei Terțiarilor Franciscani. Și pentru ca să se poată dedica în întregime studiilor și operelor de pietate, s'a legat cu votul castității. Coantrdo, ca adevărat înțelept ce

Rost într'adevăr mareț

— Mici încreștări în legătură cu Agrul și bunii agriști —

de prof. EUGEN POPA

Ierarhia bisericească a fost întotdeauna ajutată de laici, dacă nu în funcțiunile sale sacerdotale, în misiunea sa de apostolat. Asta, chiar dela începutul Bisericii, nu numai în Apus, dar și în Răsărit. (Aici vedem chiar un prea mare amestec al laicului în funcțiunile ierarhice, mai ales în ce privește organizarea bisericească).

Dacă astăzi s'a dat acestui ajutor o formă mai precisă, o organizare oarecum mai oficială, și o considerație mai deosebită, e semn că vremurile în care trăim nu permit preotului să intre în toate adâncimile lor pline de vanități; de altă parte nici ierarhia singură nu mai ajunge să pătrundă în toate cutele vieții atât de sbuciumate și atât de variată în manifestări, pentruca să o sfințească.

Sfințirea omului, întinderea împărăției lui Hristos în sulete, și prin ele în familii și societate, iată misiunea apostolică a ierarhiei, iată și scopul pe care trebuie să-l atingă Acțiunea Catolică, în mod auxiliar și subordonat clerului.

Triumful împărăției lui Hristos în România, este deci chemarea Agrului. Instaurarea vieții de adevărat creștin este ținta spre care preocupările și truda agriștilor trebuie călăuzită. Cu un cuvânt: acolo unde există Agrul, acolo, prin membrii săi, se va căuta ca ceea ce preotul spune la biserică să se răspândească, ceea ce este obligație divină sau bisericească, să se împlinească de cât mai mulți. Agristul își va îndemna membrii familiei sale, vecinii, prietenii, camarazii de arme, de sapă, de birou sau atelier, să lase injurăta și desmățul, să observe poruncile, să urmeze virtuțile, și astfel viața harică să curgă tot mai mult în sulete, adăpându-le.

era, a strălucit prin smerenie deosebită, după cuvântul Pildelor lui Solomon: Gura smeriților cugetă înțelepciune (11, 1). Față de sf. Euharistie era stăpânit de cea mai gingașă cucernicie, atât petrecând în fața ei ceasuri îndelungate, ca unul ce se ridicase deasupra simțurilor, cât și apropiindu-se zilnic de Masa Sfântă cu mare pietate. Nu s'a lipsit nici de caznele pocăinții. Ținând porunca Domnului: Să nu știe stânga ce face dreapta ta (Mt. 6, 3), a dăruit cu mână largă, dar pe ascuns, săracilor, mai ales tinerilor ce-și închinaseră viața cărții.

Așa o pildă face s'o avem mereu înaintea ochilor. — Paresimile sunt îndeosebi potrivite să meditam asupra ei.

Bunul exemplu, sfatul și povața, cartea sau ziarul, mai ales rugăciunea și fapta bună sunt armele Agristului.

Pentru a putea face însă acest lucru, Agristul trebuie să se știe folosi de aceste arme, și el însuși să devină un potir plin de viață divină ce vrea să se reverse în jurul său. De aceea trebuie format, și școala lui o face cu multă trudă și nu fără zăbavă, dar și cu multă speranță de un real și nețărmit sprijin, preotul. Acesta va aprinde candela ce trebuie să răspândească lumina.

În fața acestei sfinte misiuni, apare măreață și contribuția pe care Agrul e chemat să o aducă cauzei păcii, în aceste momente de profunde zguduiri. Timpurile pe care le trăim sunt timpuri, fără de pace. Lumina o dorește și se sbate pentru a o câștiga. Din truda ei însă, pare că în loc de lumină dorită, nu se ajunge decât și la mai mare nesiguranță: se caută pacea acolo de unde nu poate fi scoasă. Pacea fiind produsul, floarea ordinii morale, până când acest trunchiu rănit, brăzdat, tăiat de atâtea fărădelegi individuale și sociale, nu va fi restabilit, până atunci zadarnic așteptăm să apară florile lui de liniște și siguranță. — Agrul, prin silința sa de restabilire a ordinii morale, va contribui, fără doar și poate la înflorirea păcii.

Pe lângă aceasta însă, laicatul trebuie să pună umărul la sprijinul Bisericii ce se găsește lovită în principiile ei, în ierarhia ei, în tot ce are, de dușmani ce de multe ori nu cunosc nici omenia, nici bunul simț, necum dreptatea și adevărul. Mai ales Biserica noastră are parte de mulți, fățiși, camuflați doritori de a o vedea nimicită. Agristul va fi cel dintâi ce să o apere, respingând minciuna, combătând nedreptatea, îmbărbătând pe cei prigonți și alungați, întărind pe cei slăbiți de ademeniri. Dar pentru a ajunge aici, câtă convingere și câtă tărie nu trebuie să fi câștigat agristul în ședințele dese, unde și-a spus greutatea, a ascultat pe cea a prietenului său, și unde sub căldura învățaturii evanghelice adusă de preot și-a fixat conduita pentru împrejurările în care trăiește!

Un lucru e de remarcat însă. Dacă Agrul, ca mandatar al ierarhiei, trebuie să răspândească viața catolică, el se ocupă de Românii Uniți: vrea să reîncreștineze pe creștini, să facă creștini mai buni pe Uniții care nu trăiesc viața harică. E clocotul Bisericii în sânul ei. În timp ce misiunile sunt undele ce se revarsă peste țărături pentru a îmbrățișa sufletele departe de Biserică, Acțiunea Catolică adapă sufletele creștine se-

cate de har. De altă parte, dacă Agrul apără Biserica, el nu atacă nicicând, fiindcă țelurile lui sunt cuprinse între limitele Bisericii. Nu e corect deci a afirma că „Asociația Generală a Românilor Uniți” „nu e străină de scopuri proselitiste și de lupte interconfesionale” (Dr. Dumitru Stăniloae: „Catolicismul de după războiu”, pag. 184). (De altfel, în treacăt fie zis, astfel de incorectitudini găsim foarte multe, vrute și nevrute, la ceile în afara Bisericii noastre fiind, prezintă învățătura pe care o ținem, deși unii sunt profesori, sau chiar superiori de-ai acestora. Astfel, se mai menține și acuma prostia că infalibilitatea ar însemna impecabilitate, sau că am adora Inima lui Isus separat de dumnezeirea Lui, etc.).

Iată! Când Agrul va sprijini cu tărie Biserica, când va răspândi credința în viața individuală, familiară și socială, atunci el va trăi cu adevărat pe culmile chiemării sale.

Eugen Popa

Misiunea filosofului. Printre conferințele despre: Misiuni, aranjate de „Universitatea liberă” în primăvara acestui an, cea dintâi a fost a d. Ion Petrovici, ministrul culturii naționale, care a vorbit despre „Misiunea filosofului”. După o serie de lămuriri ce a crezut că sunt necesare spre a fi bine înțeles, distinsul cugetător român a mai precizat între altele că: „Spiritul științific a tăgăduit uneori filosofiei dreptul de a exista, reproșându-i că, deși ar vrea să folosească metode științifice, le jonglează așa de mult, încât merge până la desfigurarea lor.

Distincția între știința falsă și cea adevărată o face tocmai spiritul filosofic. Misiunea filosofului e să introducă armonia sufletească și deci perfecțiunea...”

Examinând apoi activitatea filosofică în raport cu viața practică, a continuat:

„S'a zis că filosoful este acela care suportă nenorocirile cu calm și răbdare. Și încă nu grație unei nepăsări temperamentale, ci dintr-o convingere rațională. — S'a mai spus că filosofia poate îmblânzi relele viitoare, nu durerile prezente, dar dacă anticiparea viitorului e tot o stare prezentă când filosofia

are puterea de a îndulci relele viitorului, are puțința de a îndulci și o bună parte din amărăciunile prezentului.

Filosoful armonizează gândirea cu acțiunea, care adeseori funcționează separat. Filosoful este un îndrumător în linii mari, în viața socială. Ar trebui să-l comparăm cu steaua polară sau cu busola.

Nu toți filosofilor sunt capabili a da directive sociale, după cum nu orice om de gândire este și om de acțiune. Dar nu urmează că oamenii de acțiune pot să nu gândească. În lipsă de orientare proprie, să ia directive dela filosofi”.

D. ministru Petrovici a încheiat arătând că, în situația în care ne aflăm, ascultând glasul vremii și indicația destinelor universale, filosofia se va restrânge din ce în ce mai puțin la probleme descarnate și se va aplica problemelor vitale care se pun popoarelor amenințate și omenirii în suferință.

Unde ne sunt visătorii?!

Trăim, așa se zice, în secolul civilizației, tehnice, producției, creației și... în tolu progresului universal! Ceva mai mult cred că nime nu dorește. Dar nici nu se poate concepe!

Auzim adesea, că ne trebuie tehnicieni versați, cari să știe întrebunța în toate direcțiile forțele naturii. Omul?! Cel mult, e introdus în mânăuirea acestor forțe inventate. Se afirmă chiar, că materia, pe urma frământăturilor omenesti, a devenit atât de maleabilă, cât prin combinări pe cale chimică se poate produce orice lucru, de care omul are lipsă. Deci avem tot, ce ne trebuie. Nu ne lipsește nimic. Sau cel puțin putem trăi liniștiți și mulțumiți deocamdată cu aceea ce avem.

Prin urmare nu e nevoie să mai recurgem la cauze externe și invizibile pentru explicarea evenimentelor și fenomenelor, ce se produc în lumea văzută! Toate le știm explica pe cale naturală și le înțelegem pe deplin!

În fața acestor curente materialiste ce par a pune stăpânire pe toate domeniile, nu mai are ce căuta în lume Supranaturalul, Divinul! Ori dacă le invocăm sau întrebunțăm cu vre-o ocazie, în seamă, că ele contribuie numai la doctritatea masselor: atât ne trebuie! Așa se spune. Nimic mai mult!

Deaceia, pe dreptul ne întrebăm: unde ne sunt vizionarii?! Bărbați sau femei, poeți sau economiști, pe cari să nu preocupă banul sau materia, mărirea socială ori plăcerea, ci binele de obște și mărirea lui Dumnezeu?

Pe astfel de ființe nu-i poate încătușa egoismul, materia ori senzualismul. De mult s'au desfăcut din mrejele lor, modestia, sinceritatea, erudiția, intransigența, dărnicia sunt caracteristicile lor. Ei lasă cele pământești să-și depene mersul lor firesc. Pe ei îi preocupă viitorul, eternul. Totul fac, dau ori lasă, pentru alții. Pe ei se socotesc numai instrumente nevrednice, dar totuși alese, de-a contribui la luminarea, îndrumarea, ușurarea și fericirea altora. Nu a lor proprie. Oamenii de aceștia nu țin seamă de convenții sociale, nu se frământă cu pozițiile înalte ale altora, nu râvnesc la averile îngămădite fără nici un scop, sau poate în disprețul deo proapelui lipsit!

Știu un lucru: că mulțimea are nevoie și de medici sufletești, cari cu sinceritate îi ascultă năcazurile, lecuiesc ranile și potolesc durerile trupei și sufletești. Aceasta o știu! Aceasta o fac cu orice risc.

Războaiele mondiale, parecă au îngropat în noianul lor tot elanul, toată mila modestia, evlavia și'n general „omenia”.

Unde sunt copiii sficioși, respectuoși, cumiști, de altădată, cari luptându-se cu greutățile vieții, să facă diferite servicii gazdelor, spre a-și câștiga cu amar pâinea cea de toate zilele?! Azi?! Copiii trec peste vârsta tinereții și-ajung peste noapte bărbați! Tinerii îmbătrânesc fără de veste! Sunt desgustați de viață, că

FOIȚA „UNIRII”

Falsificarea Primatului Papiilor

Altădată am dovedit cum a fost falsificat primatul sfântului Petru în 1918 Oct. 15 în Euhologii: din opt texte numai două. Procedeu de falsificare pentru textele privitoare la primatul primului Papă, sfântul Petru, a fost și cu primatul altor Papi, cum se vede din cele ce urmează.

Referitor la Papa Leon I (440-461): — „Ce te vom numi pe tine de Dumnezeu insufletite? Cap Bisericii lui Hristos ceii dreptcredincioase; ochiul bunei credințe, care arătat vede cu inima cugetarea cea dumnezească, izvorând tuturor marginilor cuvântul vieții ceii drepte” (v. Mineiul de Râmnic, 1779, Februarie 18, la vecernie stihira I-a). — Această stihiră se mai află și în Mineiul de Buda 1804-1805. Dar nu se mai află în Mineiul de Mănăstirea Neamț 1845-1846 și în Mineiul de București, cari s'au falsificat după Mineiul grecesc din Constantinopol, 1843.

Referitor la Papa Grigorie I (590-604): — „Bucură-te o făclie a religiei, care prin strălucirile cuvintelor tale luminezi tot universul; far care readuci la țărni pe cei aruncați de furtuna erorii și-l mântuești de moarte;

organ condus de suflările Spiritului” (vezi Mineiul, Martie 12, utrenie, cântarea III-a).

— „Cea dintâi dintre biserică când te-a strâns la pieptul ei, adapă tot pământul care este sub cer de evlavioasă învățatură, care curge din cele dumnezești” (vezi Mineiul Martie 12 cântarea 4 a).

— „Urnaș în scaunul principelui corului Ucenicilor, de unde aducând cuvinte ca strălucirile, o Grigorie, ca cu o făclie luminezi pe cei credincioși” (v. Mineiul Martie 12 condacul).

„Preasfinte Păstorule, tu te-ai făcut urmaș în scaunul și zelul corifeului, curățind popoarele și aducându-le la Dumnezeu” (vezi Mineiul Martie 12 icos).

Aceste patru texte transcrise din Mineiul, se pot vedea în Enciclica mitropolitului Mihail Levicky din Leopoli cu data de 10 Martie 1841 și la N. Nilles în Calendarium Manuale Utriusque Ecclesiae orientalis et occidentalis, Oeniponte, 1897, vol. I. pag. 121.

Mențione numai la sinaxar se află în Mineiul slavon de Buzău 1698 (B. A. R. n. 111), în Mineiul slavon de Râmnic 1778 (B. A. R. n. 415), Mineiul grecesc de Veneția 1795 și în Mineiul de Râmnic 1862.

Referitor la Papa Grigorie II (715-731): — „De aceea noi investii fiind cu puterea și autoritatea sfântului Petru, te oprim” (vezi Sbornic de Moscova 1804 Martie 12, irmos).

Acesta este un fragment din epistola Papii Grigorie II către împăratul iconoclast Leon III Isaurul (717-741) în care îl combate pentru lupta contra icoanelor.

— „Dumnezeu te-a chemat să fi Arhiepiscopul cel mai înalt al Bisericii sale și urmaș al sfântului Petru, Verhovnicul Apostolilor (vezi Mineiul Moscova 1813 Martie 12, irmos) — Acest irmos nu se mai află în Mineiul de Moscova 1893 și 1904 și nici măcar menționat la sinaxar.

Referitor la Papa Leon III (795-816): — „Pe tine Păstorule cel mai mare al Bisericii de sub cer, te rugăm să ne aperi la primejdiiile cele mai de pe urmă, ține locul lui Isus Hristos, întinde-ți mâna apărătoare ca să întărești biserică din Constantinopol arată-te urmaș al celui dintâi Leon. El osândind erezia lui Eutichie, tu zdrobește pe necinstitorii icoanelor, Verhovnicule și începător al apostoliei, alesule de Dumnezeu, păstor al turmei celei cuvântătoare, pleacă-ți urechea la rugăciunile noastre, căci tu ești cu adevărat Petru fiindcă îi ții locul și faci să strălucească Scaunul lui Petru. Tie și-a zis Mântuitorul: întărește pe frații tăi. A venit timpul și este locul să și exerceți drepturile tale. Ajută-ne fiindcă Dumnezeu și-a dat puterea, pentru că ești Verhovnicul nostru al tuturor” (vezi Sbornic Moscova 1804 Novembre 11). Textul acesta este un fragment din epistola

S'au putut ajunge deodată milionari, ori șefi de cabinet, sau directori generali!

Bărbații ahtiază după pensii grase, fiindcă se cred oboșiți și li-e teamă să nu se coboare în mormânt înainte de-a beneficia de cotizațiile, cu cari au contribuit la fondul pensiilor!

Femeia?! Visează independență, libertate, izvoare proprii de venit, participare chiar la politica externă, lăsând copiii, soțul, familia în grija servitoarei!

Bătrânii se gândesc cu durere la zilele apuse și cu groază la recele mormânt, ce-i așteaptă! — Toți aleargă, se vâetă, strigă, murmură, oftează! Și nu știu pentru ce!

Unde ne sunt preoții evlavioși, smeriți, zeloși, candidi în vorbe, și'n viața familiară, și sărguitori în ale pastorației variate până la adânci bătrânețe, pe care o sfârșesc după vorbele scripturii: „Luptă bună m'am luptat...?”

Astăzi?! Mulți schimbă'n continuu la parohii, râvnesc la demnități cât mai înalte, fie și numai onorifice, fără să-și măsoare puterile proprii ori să-și cântărească singuri faptele, dacă învrednicesc acele măriri, cari oricum le-au câștigat, sunt totuși trecătoare!!

Unde ne sunt leviții, cari, implorând în genunchi ajutorul divin, și-au schițat în mod vizibil programul de activitate sufletească și preoțească de-a nu ceda nimic din sfânta curățenie și de a lucra fără compromis în sufletul propriu și-apoi a transmite credincioșilor aceeași însuflețire caldă pentru cauza lui Hristos?!

Ce vedem azi?! Destul de mulți nedeșiși a porni pe cariera pentru care s'au pregătit! Par nemulțumiți cu poziția socială, ce și-au ales. Râvnesc la un traiu comod. Vreau, prin, căsătorie sau căutarea de parohii bune să-și asigure un traiu pământesc cât se poate fără griji, cu belșug în toate, comunicație bună în vederea unei vieți sociale cât mai atrăgătoare, conveniri sociale cât mai dese cu persoane cari dispun de averi, mașini, poziții sociale înalte, etc....!

Da! S'au dus în puterea vrăstei erudiți ca Bunea, Bogrea, Iorga, mecenai ca „Moldovanuț”, metropolitul Suci, Badea Gheorghe Pop de Băsești, cari din prisosul averii, lor strânsă prin cruțări forțate de ei înșiși, au contribuit la alinarea suferințelor materiale a multor bărbați distinși de azi! Poate unii dintre intelectualii noștri fără ajutorul „stipendiilor” sau al „lipăilor” n'ar fi putut ajunge nici când parlamentari, prefecți, directori..! S'au dus preutese credincioase și pline de evlavie ca fosta soție a protopopului Genț dela Oradea Mare, care'n cuvinte calde îmbărbăta pe refugiații români din 1916, căutând adăpost ori constrânși, să trăiască în surghiun la Oradea sau Beiuș. S'au dus mame devotate cum a fost soția preotului Suci, zis „Gutenberg” dela Tipografia din Blaj...! — „S'au dus toți și s'au dus toate, pe o cale ne'nturnată”, cum zice poetul.

Așa credem și noi, că vor trebui sa ne răsără și azi din pătura dela țară sau orașe vlăstare viguroase ca preoți zeloși, cărturari distinși, tineri leviți Universitari, dela Roma, femei devotate, cari aprinși de flacăra credinței și mistuiți de focul dragostei de neam și lege să nădăduiască fără a se clătina, în ajutorul și puterea Celui de sus și să încerce a atrage pe cât mai mulți în jurul lor spre a le arăta calea sigură, ce duce la fericirea cea adevărată!

Leonte Opris

„Civilizația romană în Dacia”. Aceasta a fost tema unei interesante conferințe, pe care a dezvoltat-o, la „Institutul Regal de Studii Romane” din Roma, d. prof. Ștefan Lambrino, directorul academiei Române din Catatea Eternă. — „Impăratul Traian — a spus oratorul, și rezumă *Osservatore Romano*” din 16-3-43 — a cucerit Dacia Carpatică la începutul sec. II. al erei creștine, aducând sub stăpânire romană centrul de rezistență al vigurosului popor dac. Dar mai înainte încă cu cel

puțin două secole, Dacii erau în contact cu Romanii; le cunoșteau valoarea, limba, cultura; așa că strânsa organizare dată de Traian și succesorii săi noiei provincii avu drept rezultat o rapidă și profundă romanizare a teritoriului. Descoperirile arheologice mărturisesc existența multor cetăți din această epocă, toate cu edificii și monumente ridicate de coloniștii civili și militari romani, ca și de populația băștinase care adoptase limba, religia și felul de viață al stăpânilor țării. Pierzându-se provincia, la 271, cultura romană s'a menținut în ciuda tuturor adversităților invasiunilor barbare. — Poporul românesc de astăzi păstrează, în limba sa de origine latină, în religia sa creștină de origine primitivă romană, elementele esențiale ale patrimoniului primit moștenire dela Romani”.

Colțul AGRU-lui

Timișoara. În colaborare cu „Reuniunea de femei” și cu secția timișoreană a „Astru-lui, „Agru” organizează un *ciclu de conferințe*, cu tema centrală: credința. Conferințele se țin Dumineca d. m. la orele 6. Până acum au vorbit dnii prof. Augustin Cosma, despre „Credința și viața”; Păr. vicar Dr. Iuliu Raftu despre „Credința și moartea”; iar Dumineca trecută, în 28 Martie, prof. Augustin Popa, directorul nostru, despre: „Credința și societate”.

Conferințele se bucură de un succes desăvârșit, marea sala festivă a liceului comercial de băieți dovăduindu-se de fiecare dată neîncăpătoare pentru mulțimea dornică a asculta singurul mesaj liniștitor în vâlmășagul evenimentelor de astăzi: solia credinții.

Sibiu. În sala mare a Prefecturii se țin, în patru Joi ale Postului mare, la orele 16, câte o *conferință religioasă*. Seria a început-o Păr. Ion Agârbiceanu, vorbind despre „Optimismul creștin”, cu deosebită privire la necazul zilelor noastre. A urmat Păr. prof. Dr. Alexandru Filipașcu, care a arătat: Rolul național al bisericii unite, după mărturii ortodoxe. Joi aceasta, la 1 Aprilie, a conferențiat prof. Augustin Popa, directorul nostru, care a evocat figura marelui Mitropolit Vancea, luptător pentru biserică și neam.

Succesul a întrecut speranțele. Interesul pentru conferințe se arată mai mare decât se credea. Sala este plină de fiecare dată, participând în număr însemnat personalitățile cele mai alese ale Sibiului Cultural. —

12 a sfântului Teodor Studitul către Papa Leon III. Textul acesta nu se mai află în Mineiul de Moscova 1813, 1893 și 1910. În Mineiul din Buzău 1698 (B. A. R. n. 111.) și în cel de Râmnic 1778 (B. A. R. n. 415) și în cel de Râmnic 1862 la 11 Nov. se face mențiune numai la sinaxar de Papa Leon III.

Cărțile vechi, deci, ne documentează nu numai dreapta credință păstrată multe veacuri după schismă, ci ne rămân ca un confront al credinții nou falsificate față de cea veche dreptcredincioasă, și păstrează memoria celor ce au falsificat credința în cursul vremii în mod ilicit abătându-se dela adevăr, străini de *Silot Românul*, care scrie:

„Istorie sunt, n'am frate,
N'am rudă, n'am vecin;
Stăpân am pe adevărul,
Lui cată să mă închin”.

Dr. Ioan Stancu — Craiova

Convorbiri pedagogice

Înlăturarea intelectualismului catehelic

Eu: Ați estit, într'un recent număr al *Unirii*, cuvintele grave ale părintelui Stanislav despre cateheză?

Catehetul: Cuvinte, mai mult sau mai puțin grave, s'au scris destule, însă urmări practice nu se văd.

Eu: În timp ce cateheza ar trebui să fie substanțială hrană sufletească, părintele Stanislav arată, că ea continuă să fie nici mai mult nici mai puțin decât „ciasuri de chinuitoare plictiseală, brutalizând gingașele suflete de copii”.

În cazul acesta, nu credeți, că se impune o soluție de moment?..

Nu vedeți posibilă nici-o ameliorare?

Catehetul: Ameliorarea trebuie să vie dela Academia teologică. Părintele Rector să convoace pe cateheți, ca împreună să caute îndreptare.

Eu: Credeți, că prima îndreptare ar fi înlăturarea intelectualismului din cateheză?

Catehetul: Da, pentruca sentimentul religios să-și ia partea ce-i aparține.

Eu: Și mai credeți, că a doua îndreptare e apelul la cercetarea proprie a copilului?

Catehetul: Asta nu, deoarece copilul, lăsat la cercetarea lui proprie, ar putea să omită ușor acele adevăruri religioase cu care trebuie înzestrat.

Eu: Deci, tot memorizarea rămâne cea mai bună metodă. Și tot brutalizarea, cu un anumit răspuns la o anumită întrebare, rămâne coșmarul catehezei. Și tot aceea, ce e mai important, se pierde: emoția religioasă.

Catehetul: Emoția religioasă eu o desvolt astfel că-i vorbesc copilului dela suflet

la suflet, într'o formă atrăgătoare, care prinde interesul lui și-i deșteaptă plăcerea de a mă asculta. Întrebările stereotipe, eu demult le-am eliminat din cateheză. Dar să-l las pe copil la propria lui alegere, nu înțeleg, de ce? Și, mai ales, fiindcă nu am siguranța, că el va putea parcurge tot materialul prescris, nu pot să-l las să lucreze singur.

Eu: Prevăd, că într'un timp, mai apropiat sau mai depărtat, depinde de răsunarea acestei lumi, vor fi chemați să activeze pe teren toți aceia, care cred ca și DV. În lumea nouă, și de pe acum ar trebui să se uniască, ca să se prezinte cel puțin doctrinar într'o unitate de vederi.

Să numim pe copil *subiectul* catehezei, iar materialul prescris, *obiectul* catehezei. Pentru care anume, din doi, ați abandonat întrebările și răspunsurile din catehism și pentru care anume, din doi, ați îmbrățișat forma atrăgătoare?

Catehetul: Pentru copil, ca să nu-l brutalizez.

Eu: Prin urmare, atenție la copil, iar nu la materie. Căci ce folos, că el va ști spune cu glasul cel mai frumos din lume: ce e *jurământul*, ce e *votul*, dacă răspunde mecanic. Materialismul poate fi satisfăcut, dar cateheza, nu. Este bine dovedit, că sentimentul religios nu stă în raport direct cu materialul parcurs. Dimpotrivă, materialul înmulțit

Conducerea Agru-lui și „Reuniunii de femei” trebuie felicitate pentru frumoasa reușită a celei dintâi serii de conferințe de acest fel organizată la Sibiu. — E bine să notăm, de altfel, că Sibiul, cu cele peste 14.000 suflete unite ale sale, este una din cele mai puternice parohii ale Arhidiecesei.

Mociar (Bihor). „Cercul Agrist din Holod și jur”, a aranjat o frumoasă serbare a credinței în frunța parohie Mociar, cu participarea tuturor intelectualilor fruntași din jur. S'au ținut cuvântări însușite și instructive de către dnii: *Traian Spârlea*, președ. Agrului din Tinca, d. *Al. Văcărescu*, președ. cercului agrist din „Holod și jur”, Păr. *Eugen Potoran*, din Tinca (despre: iubire, răbdare, bunătate), d. *Toma Pantea*, dir.-inv. în Vintiri (despre războiul nostru cu Rusia), pâr. protop. *Cornel Marian*, din Rogoz, tuturor mulțumindu-le de încheiere Păr. *Eugen Pinte* din loc. Un frumos program de coruri, poezii, monoloage și piesa de teatru: „Familia și Țara”, a întregit seria cuvântărilor, grație strădanilor d. director local *Petru Bordaș* și a d-nei inv. *Maria Bordaș*.

Partea a doua a serbării a constituit-o o înălțătoare slujbă de rugăciune și binecuvântare euharistică în biserică, unde a predicat Păr. *Liviu Mosa*; iar cântările bisericesti executate artistic (de pâr. *Iosif Blaș*, Dna și Dl inv. *Bordaș*, dș. *Sucigan*) au înălțat sufletele spre Domnul, — care fie laudat pentru toate.

Zlatna. În recenta sa adunare generală, „REUNIUNEA MARIANĂ” a FEMEILOR a primit în cadrele sale și pe Doamnele refugiate la Zlatna. S'a ales comitetul următor: Preș. dna *Elena Albini*; v.-preș. *Victoria Bogdan*; secretar *Iuliu V. Albini junior*; casieră *Olimpia David*; controloră *Maria Iancu*. — Membre în comitet doamnele: *Eugenia Irimieș*, *Gabriele Oghină*, *Aurelia Aron*, *Ana Albini*, *Tomolaș Maria*, *Maria Stoica*; și dnii: *Iuliu V. Albini senior*, *Iuliu V. Albini junior*, *Traian Popa*, *Miron Gheorghe*, *Traian Șancu*, și Dr. *Emil Frâncu*.

D-na v.-preș. *Victoria Bogdan* a schițat noul program de activitate, indemnând membrele la muncă și jertfă neprecupețită.

Intr-o ședință de constituire prezidată de Pâr. protop. *Iosif Bogdan*, s'a reconstituit CERCUL AGRULUI din din Zlatna, alegându-se în comitet domni: Preș.-activ *Nicolae Dragoș*; v.-preș. *Traian Popa*; secr. *Gheorghe Stoica* și *Nic. Florea*; casier *Gh. Tătar*. Membrii în comitet dnii: *Iuliu V. Albini junior*, *Victor Sacotă*, Dr. *Emil Frâncu*, *Ioan Mureșan*, *Gh. Miron*, *Nic. Iancu*, *Luca Pop* și *Bazil Tif*.

Comitetul, în prima sa ședință, a fixat, la propunerea d. președ. *N. Dragoș*, un frumos program de activitate, din care reținem: o serie de conferințe religioase în postul mare, cu spovedirea și împărtășirea tuturor membrilor; fiecare membru al Agrului și Reuniunii va da săptămânal o masă unei familii sărace. — Prima conferință a ținut-o, Duminecă 21 Martie, d. președ. *N. Dragoș*, despre: „Chemările Golgotei”, care a arătat cauzele crizei tragice în care se găsește cultura și societatea umană de astăzi: abaterea ei dela evanghelie; răul nu se poate îndrepta decât ascultând chemările Golgotei, și luptând pentru o sinceră recreștinare a vieții private și publice.

excesiv, cum e cazul, trimite pe copil în ghiazele indiferentismului religios, după care urmează dușmănia religioasă.

Catehetul: Dar ce are activitatea proprie cu indiferentismul?

Eu: Prin forța împrejurărilor, unde e activitate proprie, nu e indiferentism.

Numai activitatea proprie e împreună cu lucrări consimțite, chiar și dacă conțin în ele amărăciune. Religia nu-i toată duioasă, nu-i toată plăcută, activitatea proprie pune frână plăcerii ce o dă instinctul de a lovi, de a minți, de a fura, ca să numai amintim de instinctul sexual.

Prin activitate proprie, copilul însuși își pune o frână religioasă eredității lui. Indiferent de ce știe el reproduce din memorie, dacă, prin activitate proprie, prin propria lui putere, s'a învins pe sine, cateheza și a atins scopul. Mântuitorul, dacă ar cobori pe pământ, l-ar lua în brațe și ar depune pe fruntea lui dumnezeescul sărut.

Catehetul: Copilul lăsat la libera lui alegere, niciodată nu va cerceta d. ex. legea religioasă a sexualității.

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Maramureșului a făcut mai nou următoarele schimbări în sânul clerului eparhial: *Vasile Trifu* din Călinești, a fost numit la Odești; *Ioan Drăguș* din Căvinești la Mănău; *Victor Mesaroșu* din Poptelec la Mănău; *Valeriu Ciurdăreanu* din Mănău la Poptelec; nou-întronitii: *Gavril Dunca*, *Ion Mădărasu* și *Nicolae Pinte* au fost rânduiți la parohiile: *Bocicoel*, *Buteasa* și *Dumbrava*.

Prasnic sufletesc. Bunii noștri credincioși din *Turda Veche*, păstoriți de pâr. *Dr. Coriolan Sabău*, au trăit ceasuri de reculegere și înțărâre duhovnicească în zilele de 25-28 Martie c., când au avut loc aci sf. misiuni populare. Vestitor al cuvântului a fost pâr. *Dumitru Neda*, canonic mitropolitan. Roadele au fost diutre cele mai îmbucurătoare. La ascultarea foarte numeroaselor spovedanii au dat ajutor parohului local frații în Hristos: pâr. *Gavril Pop*, protopop pensionar; Dr. *V. Cerghizanu*, profesor, *E. Ramonțanu*, profesor, *Alex. Pop*, *Gavril Pop*, preot-învățător pensionar, *E. Ignat* (care, dimpreună cu pâr. *Sabău*, s'a îngrijit ca și deținutul din arestul preventiv să audă în capela lor cuvântul misionarului, după cum elevii din clasele primare, sub conducerea pâr. *Alex. Pop*, ascultaseră și ei o cuvântare anume pentru ei rostită de acelaș membru al Reun. Arhidiecezane de misiuni, în capela proprie a micuților școlari). — Preamărit fie Domnul pentru toate!

Lucruri bune la Beiuș. Adunarea Reuniunii femeilor române unite din *Beiuș* și-a ținut, de praznicul Bunevestiri, în sala de gimnastică a liceului de băieți „S. Vulcan”, ședința plenară anuală, cu toată demnitatea. Membrele toate, în frunte cu Doamna *Bozac*, au asistat la Sf. liturghie din biserică și s'au împărtășit în corpore. După aceea, a avut loc ședința, sub prezidiul pâr. *Dr. V. Hetco*, care a deschis-o cu o cuvântare despre rostul reuniunii. A urmat raportul Doamnei *Fântăneru* despre activitatea bogată ce s'a desfășurat în toate ramurile, biserică, cimitir, spital etc. Dl *Ardelean* cetește darea de seamă asupra cassei, cu un rezultat prea îmbucurător. Doamna *Eliza Dr. Pavel* cetește apelul Președintei *Doamna Boila*, după care ședința e închisă în cântecul dulce la adresa Mamei Domnului „Cuvine-se cu adevărat”. — *Exerciții spirituale.* Elevii dela liceul S. Vulcan au avut parte de primenire sufletească în zilele de 26-28 Martie, după care s'a continuat acelaș lucru din 28-30 Martie și la elevele dela liceul nostru. Le-a condus cu multă inimă și suflet pâr. *Sim. Crișanu* dela Blaj. Pentru toate, laudat să fie Domnul. (*N. Cristea*)

Locale. Dumineca viitoare, a V-a din Paresimii, va predica în catedrală pâr. *Vasile Popp*, profesor, tratând problemele: Pregătirea de mărturisirea de Paști prin exerciții spirituale, și indulgențele.

Eu: Sub regimul activității proprii, copilul după ce-și alege o problemă religioasă, o însoțește de observările proprii și de experiențele sale, apoi o expune, el, înaintea colegilor lui, dezvoltând problema conform cu puterile de care dispune.

Fiindcă toate problemele religioase se întrepătrund, catehetul are zilnic ocaziuni de a intercala legea religioasă a sexualității. Dacă încearcă catehetul să convingă numai prin frumusețea adevărului, cu ori câtă atracție ar fi expus, nu câștigă sufletele ca atunci când face apel la activitatea proprie, ca să câștige elevul o învingere împotriva unui dușman, care e în chiar corpul lui. Și catehetul dă ajutor din răspuneri fratelui cel mic să câștige biruința, care numai e o renunțare religioasă, ci o victorie religioasă, mult mai trainică decât renunțarea.

Copilul nu mai are față de păcat atitudinea plângărească a unui neputincios, ci are o atitudine de călcare în picioare a păcatului, de împrăștierea lui în vânt, de distrugerea lui, cum a distrus sf. *Gheorghe hidra*, cu sulita.

Toma Cocișiu

— Comemorarea Unirii Basarabiei. — S'a sărbătorit cu toată pietatea. I. P. S. *Valeriu Traian*, în prezența preoților, a slujit cu acest prilej un Te Deum în Catedrală, în prezența autorităților locale locale: cetate, școlare, administrative și militare. Răsunurile liturgice le-a dat corul Academiei Teologice sub conducerea prof. *I. Florea*. — Fiecare școală prăznuiește apoi separat înălțătoarea clipă a Unirii Basarabiei.

Modificarea legii timbrului. Ministerul finanțelor aduce la cunoștința generală că, în urma modificărilor aduse legii timbrului, pe data 1 Aprilie 1943, taxele de timbru fix, dela art. 4 și 5 la 12 inclusiv, s'au dublat, cu excepția celor văzute la paragrafele 15, 16, 17 al. 1, 21, 31, 35, 50, 51 și 52, dela art. 4 și art. 1, al. 1 și 4 dela art. 5. De exemplu, cererile adresate autorităților pentru de orice fel se vor timbra cu timbrul de 20 lei, certificatele, în loc de 20 lei, cât au fost până prezent, se vor timbra cu timbru de 40 lei.

Guyana Franceză de partea disidenților. După cum știe agenția „Rador”, în ziua de 19 Martie c. ministerul coloniilor franceze din Vichy a primit știrea că *Guyana Franceză* a fost silită să treacă în tabăra disidenților. După cum a subliniat secretariatul coloniilor, această trecere a fost făcută numai în urma unei misiuni externe.

Din prăzile războiului. Una din cele mai frumoase biserici catolice din veacul al XVIII-lea, Biserica Sf. Hedviga din Berlin, a fost distrusă de bombardamentele engleze în luna trecută. După de câțiva ani această biserică a fost complet restaurată cu concursul statului. Ea era biserică plomaților catolici din capitala Reichului.

Telefonul „Unirii”

Lct. Onoriu Suci Oficiul poștal militar. Vă mulțumim din toată inima pentru suma de 500 lei ce ne-ați trimis în contul susținerii gazetei noastre. Cuvintele de încurajare ce ne adresați ne produc o mare bucurie. Pe front trimitem până acum șase exemplare la diverși abonați.

Dna Angela Rusenescu Craiova. Am primit suma de 750 lei, în contul abonamentului pe 1942 și 1943. Vă mulțumim pentru suprasolvire. Adresa am schimbat-o în Sibiu.

Dum. Todoran Târnăveni. Am primit suma de 1000 lei, în contul abonamentului pe 1943. Vă mulțumim din toată inima pentru frumoasa suprasolvire ce ne-ați făcut.

M. Măcelar Arad. Vă mulțumim pentru suma de 500 lei ce ne-ați trimis în contul abonamentului pe 1943.

Mănăstirea Totești. Am primit suma de 300 lei, cari 200 s'au contat pe 1941, iar 100 pe 1942.

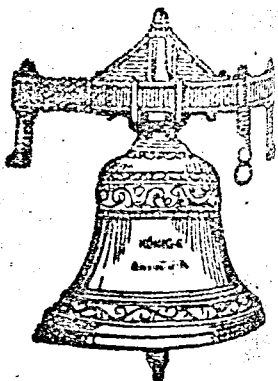
Am primit abonamentul pe 1943: P. *M. București*, *Călugăru București*, *Scurtu Brașov*, *rele Ioaniș*, *Gocan Timișoara*, *Miclea Sibiu*, *Chira Blaj*.

Dr. Ciungan Sibiu. Suma de 500 lei ce ne-ați trimis personal s'a contat în abonamentul pe 1943.

FRIDERIC HÖNIG ARAD. STRADA BARIȚIU 10-2

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată. Rechizite și scaune de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

Fondată
la anul 1840